

4339.

talosta tuojalle myynyt syytinkivaari
Frostell.

4340.

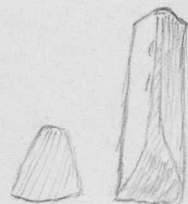
Varatuomari Rudolf Jackin keräämiä
muisnaiskaluja; lunastettiin Antellin ko-
koelmiin 5 p. Helmik. 1904.

Antellin Dele-
gat
onin ost.luette-
lo № 223.

Sisältää esineitä kivikaudelta sekä varh.
ja myöh. rautakaudelta. Esineet luetellaan
samassa järjestyksessä kuin ne ovat
Jack'in omassa luettelossa.

Karttula.

1. Korkeaharjainen tasatalta karjalaista
mallia vaaleanharmaata savi (?) liuskeki-
veä. Poikkileikkauskuvio:
128 mm. ptk., 38 lev., 33 pks. Löydet-
ty v. 1891 vanhanvanhaa ("urgammal") asun-
nonjäännöstä kaivaessa Wermasvedessä o-
levan Linnonsaaren rannalla, Käpysalon
kylässä Karttulan pitäjää. Löytäjä sil-
loinen tilanvuokraaja ("landbon") Daniel
Jänntti (nyt talollisena Utrianlahden ky-
lässä Karttulan pit.). Jack sai esineen
19/I 1900 lahjaksi.

2. Värttinänpyörä litteästä luonnonkivestä,
joka on melkein ympyräinen, mutta tuskin
mainittavasti hiottu; reikä yhtä leveä
joka paikasta. $41 \frac{1}{2} \times 40$ mm. ristiinsä,
 $15 \frac{1}{2}$ pks. Entisistä ajoista säilytetty
Talluksen kylässä Karttulan pitäjää.
Jack sai sen loismies Ake] (Aksel?)
Huuskosen kautta talollinen Petter Tolo-
selta Palorannan talosta mainitussa ky-
lässä.

4340.

Karttula ?

3. Reikäkivi kiilteensekaista harmaata kiveä; reikä kummastakin suusta keskikohtaa avarampi. Kylkipuolissa kaksi isompaa koloa ja niiden välissä juoksee rako, joka on halkeaman alkua. Kivi vähän lattea, mutta hiomaton. 140 x 121 mm. ristiinsä, 52 pks. Löydetty 1896 Uittimen torpan rannasta Ahvensalmen sillan korvasta. Löytäjä torppari Ananias Tolonen. Jack ostanut samalta 21/I 1900 10:stä pennistä. Samassa paikassa löydetty taltta on hukkaantunut. Löytöpaikka on luultavasti Karttulan pitäjässä Ahvenjärven ja Hirvijärven välillä, vaikka sitä ei Jack luettelossaan mainitse.

Pihtipudas.

4. Tasataltta mustanharmaata tiivistä kiveä; terä laskee kaarevasti lappiolta; kyljet hiomattomat, pilstomisen jäljillä, takapuoli samoin, mutta terältä hiukan hiottu. 121 mm. ptk., 55 lev., 24 pks. Mäkitupalaisen Petter Logénin (? Lagren, Lagus ?) löytämä syksyllä 1899 uutispellosta lähellä hänen asuntoansa Elämäjärven kylässä Pihtiputaalla. Ostettu 50 pennistä Henrik Buurin kautta 27/3 1900.
5. Tasataltta mustansinertävää kiveä; teräpuoli hiottu, toinen pää pilstomisen jäljillä. 92 mm. ptk., 51 lev., 11 1/4 pks. Löydetty kevätkesällä v. 1897 Myllypellosta (Saanijärven läheltä) Rönnyhiekkan maalta. Pihtiputaan kylässä sammimisessa pitäjässä. Löytäjä talokas (?) Otto Kananen. Jack ostanut samalta 1/4 1900 50 pennistä.

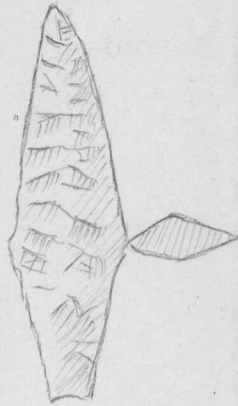

4340.
"Pudas"
(Pihtipudas?)
6. Melkein tasaleveä tasataltta viheriänkarvaista kiveä; poikkileikkaus suorakaiteen muotoinen kaarevilla lappioilla, kummaltakin puolen hiomattomia kohtia. 76 mm ptk., 40 lev., 20 pks. Tilanvuokraajan poika Ilmari Paananen löytänyt noin 1892:n tienoilla maantienojaa kaivaessaan Lehmi-
suon talon lähellä "Putaan" (Pihtiputaan?) kylässä ja pitäjässä ("i Pudas by och socken"). Jackin ostama 1/4 1900 50 p:stä.
- Pihtipudas.
7. Kovasin, arvattavasti nykyaikainen; 146 $\frac{1}{2}$ mm. ptk., 48 lev., 25 pks. Löydetty noin v. 1893 tulipalon jälkeen Ristolantalossa Elämäjärvellä Pihtiputaalla ("Pudas") puoleksi palaneen tuvanportaan alta. Jack ostanut 1/4 1900 ent. talonpojalta Krister Siekkiseltä. 25 p:stä.
8. Reikäkivi, hietakivilajia, muoto jotenkin kolmion tapainen, yksi kulma katkaistu, toisessakin kolo. Lienee alkuaan ollut tahkokivenä, siitä päättäen että kummasakin lappiossa on kourulle hiottuja pintoja. Reikä kummastakin suusta avarampi, keskeltä kapein. 143 $\frac{1}{2}$ x 120 mm. laaja, 49 pks. Löydetty kesällä 1899 uutispellosta, kuuluva tal. Joh. Turusen osaan Rönnyn maata Elämäjärven kylässä (Pihtiputaalla); pahanilkisten poikain särkemä. Jack ostanut 1/4 1900 Turuselta 25 p:stä.

4340.
Pihtipudas.

9. Nuolenkärki piikivestä, harmaankarvainen, ruotopuolella vähä olkapäitä; hakkaamalla tehty; irroitettujen lastujen jäljet käyvät poikkipäin. 52 $1/3$ mm. ptk., 15 $1/3$ lev., 6 $1/3$ pks. Löydetty kesällä 1890 kyntäessä Rönny'n Uudentalon peltoa ("melan stugan och Rönny'n hiekka l. Wanha Rönty hms åbyggnad af dåvarande b:n, nu inh. Matts Kananen") Jack ostanut 2/4 1900 samalta 2 mk:sta.

10. Kourutaltoa sinertävää liuskekiveä, eheä, melkein kauttaaltaan hiottu; kourun puolella kaksi hiomatonta pilkkaa, takapuolella yksi noin 25 mm. pitkä rako, jossa kiven pinta on ruskea. 96 mm. ptk., 33 lev., 16 pks. Löydetty kevätkesästä 1897 kynnöksen päältä Hakapellosta (likeltä Joh. Turusen peltoa, kts. N° 8), kuuluva Rönny'n hiekan kyläsääntöön pitäjässä. Löytäjä ennenmainittu Matts Kananen. Jack ostanut samalta 2/4 1900 1 mk:sta.

11. Tasataltoa pienitäpläistä kiveä; toinen puoli pinnalta ruskeampi toista. Eheä, ylipää suippea, kyljet kaarevat, poikkileikkaus: . 72 mm. ptk., 37 lev., 14 pks. Löydetty samalla kertaa kuin edellinen. Jack ostanut 2/4 1900 samalta 1 markasta.

4340.
Wesanto.

12. Iso tasataltta mustasinervää kiveä; hiomattomia täpliä monessa paikassa; terä eheä ja hyvin teroitettu, poikkileikkaus soikeanlainen. 201 $\frac{1}{2}$ mm. ptk., 79 $\frac{1}{3}$ lev., 31 $\frac{1}{2}$ pks. Mäkitupalainen Daniel Markkasen löytämä savea nostaessaan tilalla N° 10 Juurikkaniemen kylässä Wesannon kappelissa, noin 400 metr. lähimmästä (mistä?) järvestä, pienen puron läheisyydestä, "kovan maan" rajalta 1 metriä syvyydellä maanpinnasta. Jack sai sen 13/5 1900 talon poika A. Korhosen välityksellä (kotoisin Wehkalasta). Hinta 50 p:ää.

Wiitasaari.

13. Tasataltan teränkatkelma mustaa liuskekiveä; noin 81 mm. ptk., 61 $\frac{1}{2}$ lev., 15 pks. Torpan poika Eemil Puttanen (Puttunen, Perttunen?) löytänyt kesällä 1896 ojaa kaivaessaan Kaigänjärven rantamaalla Sirvalan tilaan kuuluvan Hanhitaipaleen torpan läheltä Suovanlahden kylässä Wiitasaaren pitäjässä. K. G. Tavaststjerna lahjoittanut 29 p. Heinäk. 1900.

Rautalampi.

14. Pitkä keihään terä tahi veitsi mustaa liuskekiveä; kahdella terällä ja kumpainkin lape harjalla; ase ei ole suora; vaan on toinen terä hiottu ulospäin kaarevaksi, toinen suoraksi tai ehkä hiukan sisäänpäin kaarevaksi, mutta on nyt kärkipuoli teränsuusta murtunut. Alapuoli katkennut suoraksi; tutkain vähän murtunut. Noin 322 mm. ptk., 28 lev., 11 pks. Tästä esineestä on alkuperäinen numerolippu pudonnut pois, mutta nähtävästi kuuluvat Jackin luettelon N° 15:n

4340.
Rautalampi.

tiedot Västinsalmen santahiedalta Niini-
vedestä tähän esineeseen, koska se on
ainoa keihäänterä ("spjutspets") koko ko-
koelmassa. Se esine taas, jolla lippu
"15" nyt luettellessa on, on seuraava:
15. pieni tasataltta eli kirves harmaa- ja
mustaraitaista kiveä; leveys ja korkeus
melkein samanlaiset; kauttaaltaan ja
huolellisesti hiottu (kantapää myös).
Poikkileikkaus pitkä suorakaide. $42 \frac{1}{2}$
mm. ptk., $38 \frac{1}{2}$ lev., $9 \frac{1}{2}$ pks. Kunnesi-
nettä ei ole Jackin luettelossa ensin-
kään, ei tietysti ole myöskään tietoja
löytöpaikasta.

(valok. 5355)

Pihtipudas.

16. Tasataltta vaaleansinervää kiveä; jossa
näkyvät mustia pieniä kiteitä. Molemmat
pääterät terälle hiottuja, kapeampi niistä
pyöreäteräinen. Toisessa kyljessä punah-
tavan ruskea viiru ja toisessa pieniä
samanlaisia pilkkuja. 110 mm. ptk., 44
lev., 19 pks. Kesällä 1899 löytänyt
työmies ("ervb.") Albert Kumpulainen
kyntäessään Eerolan talon peltoa Elämä-
järven kylässä Pihtiputaalla. Jack sai
esineen 26/9 1900 tal. Matti Pikkarisel-
ta.

Konginkangas.

17. Kourutalalta mustaa liuskekiveä, jossa
kourun vastakkaisessa lappiossa on pit-
kä ja kapea vaaleansinervä rapautunut
viiru. Yleensä hiottu, kantapää hiottu
suoraksi (tasaiseksi); muutamia hiomatto-
mia koloja; teränlasku jyrkänlainen,
toinen kulma rikkunut. Noin 120 mm.

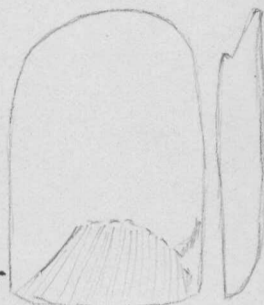
4340.

Konginkangas.

ptk., $53 \frac{1}{2}$ lev., 22 pks. Tilanvuokraaja Aleksander Kuutto löytänyt syksyllä 1900 Kömintalon peltoa kyntäessään Konginkankaan kylässä ja samannimisessä pitäjässä. Jack ostanut 4/10 1900 50 p:stä.

Kivijärvi.

18. Pieni tasatalta pinnalta vaalean harmaaksi rapautunutta liuske-(?) kiveä; jossa näkyy pieniä mustia kiteitä; teränlasku teroittamisen kautta tullut pyöreäksi ja jyrkäksi; senpuoleinen lappio toista mykevämpi; ylipää pyöreäväksi hiottu mutta muuten lohkeamisen kautta viisto profiili. Pituus 38 mm., lev., $25 \frac{1}{2}$, vahvuus 8. Löydetty Kotkanniemen torpan pellosta Saaren kylässä Kivijärven pitäjässä. Löytäjä torppari Johan Muhonen, jolta Jack sen 24/10 1900 osti 50 p:stä.

19. Tasatalta pinnalta mustanlaista kiveä; kyljet hiottu tasaisiksi, lappioissa on hiomattomiakin kohtia; 114 mm. ptk., $48 \frac{1}{2}$ lev., terältä, 36 lev. ylipäästä, $19 \frac{1}{2}$ pks.- Torppari Henrik Peuran löytämä keväällä 1899 Heinälahden suulla Kuivaniemen kylässä Kivijärven pitäjää, 16 kyyn. rannasta eräältä paikalta, jota sanotaan "Oinosten tuliksi" ja jolta moni ennestään "sisälle lähetetty" työase on löydetty. "Peura asuu nyt arkeologisessa suhteessa tunnetussa Rutasaaressa". - Jack osti esineen 25/10 1900 keräilijä David Kuneliukselta 50 pennistä.

4340.
Kivijärvi.

20. Tuura viheriän karvainen yhdeltä puolen, toiselta tummansininen; viimeksimainitun lappion kantapuolella on kolo, jossa halkeinta vastaan oleva pinta on ruskea. 152 mm. ptk., 58 lev., 23 pks. Jackin arvelun mukaan ollut "skafsten för skinnberedning?" Renki Mikko Lehtimäki löytänyt kesällä 1898 Ahon talon pellosta Kivijärven kylässä samannimistä pitäjää. "Skänkt af Adrian "Snaus" 30/10 1900".

Sumiainen.

21. Keskiosa kivitaltasta, josta molemmat päät ovat katkenneet pois; vaillinaisesti hiottu; toinen lappio osittain tumma, osittain vaalean sininen, terä ollut leveämmässä päässä. 125 mm. ptk., 69 lev., 20 pks. Lukkarin poika Otto Nyman löytänyt kesällä 1900 Hietalahden rannalta Sumiaisten kirkon läheltä. Saatu lautamies Johan Kautiolta 2/2 1901.

Wiitasaari.

22. Poikkikirves eli tasataltta, pitkä, kapea ja paksu; yksi lappio vaaleanharmaa, toisen ja kyljet tummempia; poikkileikkaus: . Kyljet melkein hiomattomat. 212 $\frac{1}{2}$ mm. ptk., 48 $\frac{1}{2}$ lev., 40 pks. Tilanvuokraaja Matti Närhi löytänyt kesällä 1900 Heilunniemen torpan pellosta Koliman kylässä Wiitasaaren pitäjää ("vedenjuoksun" luota?), noin 30 sylvä Kolimajärven rannasta. Jack ostanut 26/2 1901 50 p:stä.

Pihtipudas.

24. Soikea tuluskivi varhemmalta rautakaudelta melkein valkoista eli vähän harmaanpunahtavaa kvartsiitti-hietakiveä(?). Juovaa ei ole kyljissä; kummassakin lappiossa on yksi selvä viistoonkäyvä naarmu. 70 mm ptk., 53 $\frac{1}{2}$ lev., 29 pks. Löydetty Pihtiputaan pit. Saatu lautamies David Tamelinilta. Hinta 50 p.

4340.

Pihtipudas.

23. Tasatalta eli poikkikirves vaalean harmaata ja paikoin sinervää kiveä; suipenee ylipäästä teräväksi piikiksi; toinen lappio kaarentuu ulospäin, toinen keskikohdalta hiukan sisällepäin. Terä eheä. 157 $\frac{2}{3}$ mm. ptk., 64 lev., 18 pks. Työmies Juho Kumpulainen löytänyt Marraskuussa 1900 savea ottaessaan läheltä lasketun Kortteisen järven rantaa Pihtiputaan kylää ja pitäjää, noin 5 syltä rantaäyrästä ja 30 á 40 sylen paikoilla siltä kohdalta missä Elämäisenjoki laskee Kortteiseen. Jack ostanut 20/3 1901 torppari Antti Kumpulaiselta.

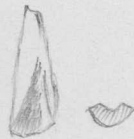
25. Reikäkivi graniittia; toinen lappiopuoli on pyöreä, toinen lohennut pois reiän keskikohdalta, josta se on kapein. 84 $\frac{1}{2}$ mm. x 80 ristiinsä laaja, n. 32 pks. Tiedot löytöpaikasta puuttuvat.

(valok.7574.)

Talletettu v.1930 Helsingin Yliopiston mineral.-geol. laitokseen.

26. Kourutaltoa viheriänkarvaista hienoa kiveä, jonka pintaan paikoin on tarttunut hienoa raudanruostetta. Toisesta kyljestä on jo ennen löytämistä pala lohjennut pois. Kouru pitkä, poikkileikkaus puolilympyräinen. 114 mm. ptk., 43 lev., 21 $\frac{1}{2}$ pks. - Löytöpaikasta tiedot puuttuvat.

27. Kourutaltoa, pieni ja kapea, pinnaltaan sinertävän harmaata liuskekiveä; poikkileikkaus $\frac{1}{2}$. Kauttaaltaan hiottu, mutta toisen takakyljen pinnasta on ohkaisia osia lohjennut pois; terä vähän murtunut; ylipää teroitettu kahdelta puolen. 82 $\frac{1}{3}$ mm. ptk., 21 lev.,

4340.

Pihtipudas.

15 pks. Löytöpaikasta tiedot puuttuvat.

28. Iso tasataltta mustaa liuskekiveä; ylipäässä viheriä täplä, toisen lappion keskikohtaa pitkin samanvärinen suora viiru ja toisessa kyljessä samanvärinen viiru. Ainoastaan terä hiottu, muutoin on ase täydellisesti pilstomisen jäljillä. Kumpainenkin lappio on yhtenä ainoana iskupintana. 207 $\frac{1}{2}$ mm. ptk., 68 lev., 22 $\frac{1}{2}$ pks.. Löytöpaikasta ei ole tietoja.

Hankasalmi.

29. Teränkatkelma tasataltasta mustaa tiivistä kiveä; molemmilta puolilta lohennut; terän toista kulmaa ei ole jällellä muuta kun 5 mm pituinen kohta. 49 mm. ptk., 34 lev., 11 pks. Jack sai sen 23/11 01 "tohtori" Santeri Wiinikaiselta asuva lähellä Määrämäki Uutistalo nimistä taloa Kuuhankaveden kylässä Hankasalmen pitäjää. Kivestä on lohkaistu palasia "toisille konstimiehille". Löytöpaikka tuntematon.

Pihtipudas.

30. Pieni kiviase, jota on hiottu kahdelle terälle, toinen on lyhyt ja viisto aseeseen päässä, toinen on aseeseen kyljessä. 49 mm. ptk., 22 $\frac{2}{3}$ lev., 9 pks. Löydetty Pihtiputaan pitäjässä. Saatu 9/12 (1901) Konstaappeli Henr. Buur'ilta.

4340.

Pihtipudas.

31. Pieni kiviase, jonka terää on hiottu kirveenterän kaltaiseksi, mutta jota muutoin näkyy hienosti kaaputetun monelta taholta. Mustaa kiveä. 55 mm. ptk., 34 lev., 8 pks. Työmies Eerik Kinnunen löytänyt kesällä 1901 Mäkelän talon pellosta läheltä Elämäjärven rantaa Pihtiputaalla. Jack saanut 9/12 01 torppari Antti Kumpulaiselta.
32. Pieni tasataltta (ei "veitsi") harmaan vihertävää kiveä; ainoastaan terä hiottu; toinen kylki toista vahvempi. Koko esine kiviliuskan kaltainen. 49 mm. ptk., 20 lev., 6 $\frac{1}{2}$ pks. Löydetty kesällä 1901 Rönnyin Wanhantalon tiluksilta, maasta, jota tohtori Th. Schvindt kesällä 1900 kaivautti. Jack osti 11/12 1901 50 p:stä torppari Eerik Häkkiseltä.
33. Reiätön kirves, isonlainen, vihertävää kiveä; yleensä hiottu, mutta monessa paikassa koloja ja rosoisia kohtia. Terä murtunut kuokan kautta. 149 mm. ptk., 67 $\frac{1}{2}$ lev., 33 $\frac{1}{2}$ pks. Löydetty kesällä 1901 erästä peltotilkkaa kuokkiessa tal. Johan Turusen omistamalla Rönnyin maalla (kts. № 8-11). Jack ostanut Turuselta 13/12 1901 50 p:stä.
34. Tasataltta tahi kaavinkivi harmaan ruskea pinnalta. Teränlasku vain hiottu, kyljet hakatut sisäänpäin kaareviksi 56 mm. ptk., 52 lev., 14 pks.

4340.
Pihtipudas.

Löydetty kesällä 1901 saman Joh. Turusen pellosta läheltä Toht. Schvindtin kaivauspaikkaa. Jack ostanut 13/12 01 Turuselta 50 p:stä.

35. Tasatalta kivistä; maannut jossakin raudanpitoisessa maakerroksessa, josta esineen on tarttunut ruskeaa raudanruostetta. Toinen kylki hiottu omituisella tavalla viistoksi, toinen hiomaton. Terän laskun ja lappiopinnan rajalla selvä harja. 66 mm. ptk., 48 lev., 12 pks. Jackin luettelossa sanotaan ainoastaan: "1 dito=föreg."; tarkoittaa kai että esine on löydetty samasta paikasta kuin edellinen. Vrt. N° 37.

36. Teränkatkelma kirveestä musta- ja valko-
rakeista kiveä; hyvin hiottu; terän suusta kapea, levenee ylöspäin; poikkileikkaus: ; ulkomuoto:
62 mm. ptk., 52 lev., 30 pks. - Jackin luettelossa sanotaan: "1 afbruten hammaryxa=föreg.", tarkoittanee että esine on löydetty samasta paikasta kuin edellinen. Vrt. N° 37.

37. Kiviliuska sinertävää kiveä 73 mm. ptk.; toisella puolella yksi hiottu kohta, joka osottaa että se on lohkaistu jostakin kiviaseesta; toisella puolella on veres lohkeamispiinta, toinen puolisko vaalean sininen, toinen ruskea. Jack sanoo: "fragment af stenredskap, som man försökt forma till mejsel-för att lura bönder; funnet o. köpt=föreg." Wiimeiset sanat siis osottavat että N^o :t 35-37

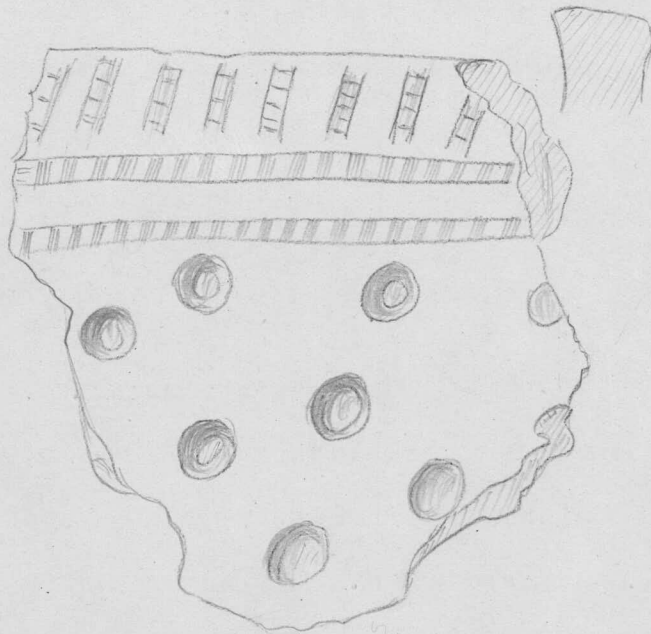
4340.

Pihtipudas.

ovat löydetyt samasta paikasta kuin
N^o :t 33 ja 34 eli Johan Turusen omis-
tamasta Rönnyin maasta Elämäjärven kyläs-
sä Pihtiputaalla, ja ostetut Turuselta
13/12 1901.

Huom.! N° 8-11 ja 33-37 ovat
löydetyt Joh. Turusen omista-
malta Rönnyin maalta Elämäjär-
ven kylässä Pihtiputaalla.

38. Isonlainen reunapala saviastiasta, etu-
puolelta punahtavaksi poltettu. Reunan
päällystä koristettu ja kupeessa sellai-
nen kuvitus kuin kuva tässä näyttää.

39. Toinen pieni reunapala toisesta astias-
ta, jossa on pieni kuoppa (nyt reikä-
nä), sekä kolme muuta koristettua palaa
saviastiasta ja pala punahtavaa piikiveä.

N° 38,39 löydetyt ennen tunne-
tuilta löytöpaikalta Rönnyin
talon maalla Pihtiputaalla.

Huom.! n:o 4340:38 on samaa Honkasalmen

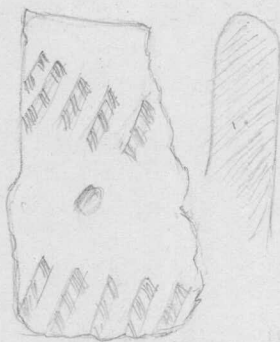
4340.

Pihtipudas.

Salosta löydettyjä saviastiaa kuin Ailio
Wohnplatzfunde II, T. 2:2.

Hankasalmi.

40. Reunapala saviastiasta, keltaisen ruskeaksi poltettu; reunanpäällystä mykevä, koristamaton, koristukset painetut hienohampaisella puikolla; yksi pieni kuoppakoriste.

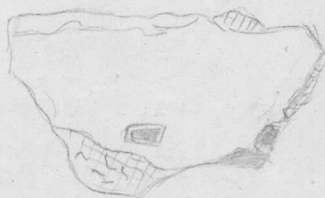

41. Reunapala saviastiasta, poikkileikkaus:

- reunan päälly koristamaton; kupeessa pieni ympyräinen reiän puolisko ja osa hammasviivaa.

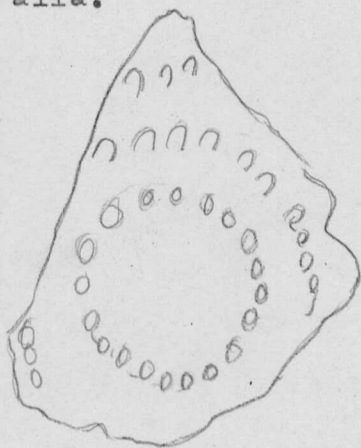
42. Palanen saviastiasta joka on koristettu kahdella neliskulmaisella kuopalla; toinen on puhjennut läveksi; molemmista näkyy että niitä painettaessa ei ole pullistunutta pahkaa jäänyt astian sisälaitaan.

4340.

Hankasalmi.

43. Kaksi saviastian pohjapalasta; toisessa on neljä tällaista puikolla painettua kuvitusriviä: ; toinen on keskiosa astian pohjakuvusta jota koristaa pienet konsentrisiin kehiin asetetut painanteet. Joukko pieniä palasia saman numeron alla.

N^o :t 40-43 löydetyt "Saloniemen" ennen tunnetusta löytöpaikasta Kuuhankaveden kylässä Hankasalmen pitäjää." Löytäjä torppari Aleksander Wiinikkainen (paikkakunnan "lääkäri").

Pielisjärvi.

- 44,c) Neljä pientä soikeaa moskovalaista suuriruhtinaan hopearahaa ("Puolan lehtiä"), löydetyt Viekin kylässä Pielisjärvellä. Toisella puolella kirjoitusta, toisella pyhän Yrjänän ratsastajakuva. Uusi aika.

Ahvenanmaa.

44. Kaksi arapialaista hopearahaa, toinen a) eheä, pienempi. Yhdellä puolella kaksi kehällä erotettua reunakirjoitusta, toisella kapea reunakirjoitus. b) Toinen isompi raha on särkynyt kahtia; sen toisella puolella on ympyräisen kehän ulkopuolella kaksi reunakirjoitusta, toisella puolella leveä reunakirjoitus. - Löydetty Ahvenanmaalla. N.P. Kristiansson osti ne Mikkelissä eräältä juutalaiselta; hän taas möi ne tuomari Jackille 12 vuotta takaperin. Mainittu Kristiansson oli maakauppias Saarijärvellä ja osteli rahoja apteekkari Cavall'ille Sköfde'ssä, Bukoffsky'lle (Tukholmassa) Leinbergille (Jyväskylässä) y.m. Myöhempi rauta-aika.

4340. Kivijärvi.

45. Soikea kupurasoljen puolikas pronssista, Karjalaista jälittelyä sitä tyyppiä k. Th. Schvindt SMY: Aikak. XIII, kuva 259. Löydetty Kallion talon pellostalasta Kuivaniemen kylässä Kivijärven pitäjää. Myöh. rautakausi.

4340. Keitele.

46. Pronssinen rannerengas, katkennut kahtia, poikkileikkaus kolmioinen:

päistä leveämpi kuin keskikohdalla; harjaa pitkään juoksee kapea ura, (paitse renkaan keskikohdalla). Löydetty Rantolan talon pellostalasta Koutojärven kylässä Keiteleen pitäjää.

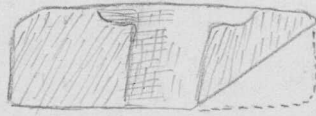

4340.
Nilsia.
- 47,a) Paksu tasataltta, toinen lappio on vaalean toinen mustansinervä; terässä on tumma eli musta viiru joka näkyy molemmin puolin; poikkileikkaus: . 151 mm. ptk., 46 lev., 37 $\frac{1}{2}$ pks. "Löydetty 1897 Nilsian Jumiskylästä Syvärinjärven pohjoispäässä, likeltä joenrantaa Jumis- ja Syvärin välillä."
- Pielisjärvi.
- 47 b). Tasataltta Karjalaista muotoa eli harjattalta, pinnalta harmaa ja raudanruosteeseen karvainen. 96 $\frac{1}{2}$ mm. ptk., 38 lev., 24 pks; hyvin hiottu, melkein eheä.- Pielisjärveltä, Wiensuun kylästä; lähemmät löytöseikat tuntemattomat.
- 47 c). "Pantakirves" vihertävän harmaa toiselta ja tummempi toiselta puolen; kivesissä myös mustia sarvikillekiteitä. Tummallalla lappiolla on poikkipuolen hiottu ura varteen sitomista varten; kyljissä samoin. Nähtävästi ollut terälle hiottu kummastakin päästä mutta terät ovat murtuneet, 142 $\frac{1}{2}$ mm. ptk., 62 $\frac{1}{3}$ lev., 35 pks. Löydetty 1890 suosta Mähkön kosken alapuolelta Pielisjärvellä.
- Kaavi.
- 48 a) Tasataltta liuskekiveä; kyljet vahvassa raudanruosteessa; hoikkenee kohti ylipäätä, joka myöskin näyttää hiotulta. 89 mm. ptk., 42 mm. lev., 20 pks. Löydetty 1902 malmin nostossa Kaavin pit. Siikajärven pohjasta (Säyneiskylä).

4340.
Tuusniemi.

48 b) Värttinänpyörä vuolukivestä; yksi syrjä on lohennut ohkaiseksi; vastakkaisessa lappiossa on reiän ympärillä syvennys; poikkileikkaus näin:

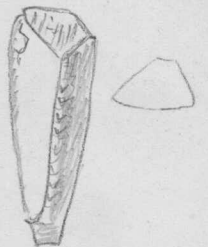
Lohenneella puolella on säteentapaisia viivoja piirrettynä . 43 x 40 mm. rist., 14 pks. - Löydetty noin 30 vuotta takaperin "i Leppäranta Mietttilä № 3. Tuusniemi." (Olli Miettinen)". Jack sai sen 24/5 03 opettaja(?) Emil Viktor Hallikaiselta.

?

48 c) Iso litteä reikäkivi harmaata, karkeaa ja liuskeista kiveä; reikä hakkaamalla tehty ja samoin eräs kolo kiven laidassa. Kivi kolhittu ympyräiseksi. 202 x 193 mm. ristiinsä, n. 28 pks. Löydetty v. 1902 7/9 hietasärkästä erään laiturin luota, jonka nimeä Jackin luettelossa on mahdoton lukea ("hittad vid Mkann (?) brygga i sandbank"). Löytäjä torp. Matti Närhi. Jack ostanut 30/9 tal. Joh. Moisiolta (?) 25 p:stä. (valok.5357.)

Kiuruvesi.

49. Tuuran tapainen esine viheriänkarvaista kiveä; terä, joka on hiukan rikkunut, on varsipäätä paljon kapeampi; koko vartalo kolmikulmainen ja kulmat on hiomalla pyöristetyt. 240 mm. ptk., 75 lev., 49 psk. Löytänyt 1890 tal. Antti Lind pellostä lähellä Ryönänkoskea Kiuruvedellä.

4340.
Kiuruvesi.

49 a) Filip Makedonilaisen hopearaha. (paksu)
Obs. Lähetetty Yliopiston rahakammioon.

(Kuopio)

Ett antal kulturhistoriska föremål,
utgörande en del af den samling, som
af Antellska Delegationen inköptes af
häradshöfding Rudolf Jack i Kuopio.

"

50. Sabel med järnslida med två öglor för
gehänget; sabelfästet af järn med läder-
beslag, omviradt med mässingstråd. Enligt
uppgift rysk dragonsabel 1808. Från hr.
Jacks fars tid (länsman i Kuopio, senare
i Pielavesi).

Karstula.

51. Sabel utan slida, med klingan öfverst
å båda sidorna graverad i gult, kri-
giska emblem, bladmönster, monogrammet
G.R. och märket Osbora & Gunby-Garran-
ted. Klingan, som varit afbruten, har
reparerats med tillödd spets ungefär
till en tredjedel af sin längd. Fästet
är af mässing, i form af ett lejon-
hufvud samt med handskyddet genombrutet
och försedt med det krönte monogrammet
G. R. Hittad å Karstula slagfält och
reparerad af en bondsmed.

52. Sabel med läderslida och fäste af mäs-
sing; öfverst å klingan är å hvardera
sidan graverad A, samt å ena sidan
därunder 1805. Från Karstula.

4340.
Laukas.

(Kuopio)
53. Sabel utan slida, fästet likt föreg.
Laukas.
54. Sabel med mässingsbeslagen läderslida och fästet i form af ett lejonhufvud samt beslaget med läder; å parerplåten 3 kronor i gustaviansk kartusch med fanor & c. Sabeln tillhörde Anjalamannen Hästesko, hvars betjänt Daniel Forssell hade erhållit sabeln. F. dog som brofogde i Pielavesi 1850. (Samma F. erhöill af H. kort förr dennes afrättning ett guldur med ked och berlock, hvilka han stöppade i frackens bakficka, därifrån de stulos i folkträngseln på afrättning, platsen. Se Krusenstolpe's "Morianen", hvarest väl gäfvän, men icke stölden omtalas. Denna målör har Forssell omtalad för länsman G. M. Jack i Pielavesi, häradshöfding R. Jacks far.
- Rautalampi.

(Kuopio)
55. Sabel utan slida med två parerplåtar af järn. Funnits bland häradsh. Olsonis kvarlåtenskap i Rautalampi.
56. Värja med förgylldt fäste och klingan ornerad i guld på plätt (tre kronor m.m.) Har burits af löjtnant Stjernereutz i slaget vid Virta bro. I. afled vid hög ålder hos länsman Lagerstam i Nilsjä.

4340.
Karstula. 57. Sabeln med afbruten klinga och handskydd. Fästet af mässing med tvärreffield handtag. Funnen å Karstula.
Sannolikt rysk.
- Wiitasaari. 58. Knif med c. 22 cm lång brett samt skaft af mässing, från en sabel, omviradt med prässade näffverskifvor. Tillhört förre kyrkvaktaren i Wiitasaari.
59. Hillebard med skaft. Från Laukas; erhållits af en zigenare.
- Pielavesi. 60. Hillebardbett med ristning af ungefär följande utseende:
-
- Från Karjala hemman i Pielavesi.
61. Hillebardsbett, eldskadadt. Från samma ort.
- (Kuopio.) 62,63. Två pistoler med mässingsbeslagna ekkolfvar och flintlås. Köpta i Kuopio före 1845.
- Keitele. 64. Pistol med otympligt skuren björkkolf samt flintlås. Inhemsk smed i Keitele.
- Pielavesi. 65. En gammal lodbössa med flintlås och sex refladt lopp samt pipan försedd med däverse ornament af inslagne punkter och initialerna A.S. Adolf Saxman, Haukkalahti hemman i Pielavesi.

4340. Witasari. 66. Svenskt militärgevär med flintlås, slätt lopp och å kolfven en mässingsplåt med tre kronor. Från 1808. Witasari.
67. Flintlås till en bössa Viitasari.
- Karstula 68. Tvåförladdningsskifvor af tackjärn. Runda, $8 \frac{1}{2}$ cm diameter.
- (Kuopio) 69. En kaskprydnad, mässingsbeslag i form af ryska fläkterörnen med Finlands vapen i mådten.
- Karstula. 70,71. Ett par kanonkulor af c. $8 \frac{1}{2}$ cm diameter. Karstula.
72. Två större karteschkulor, 2,4 cm i diameter. Karstula.
73. Kanonkula, 4,2 cm i diameter. Karstula.
- 74,75. Tre mindre karteschkulor, 1,8 cm i diameter. Karstula.
- Perho. 76. Blykula, 1,8 cm i diameter. Perho.
77. Tre stycken granatskärfvor från Karstula.
78. En sporre, med hjulet borta, med spår af försilfring. Enhållits af konstapel Hietaniemi i Karstula.

4340.
Viitasaari.

(Kuopio)
79. Tennkanna af cylindrisk form med lock och handtag men utan snip. I botten är smärket F.(?) 2. Från Viitasaari.
80. Tennkanna af cylindrisk form, med lock, handtag och snip. Sidan graverad med en två vånings byggnad samt ett par bladslingor. I botten en stämpel liknande tre spetsiga kyrktorn med bokstäfverna A L och C C S. Köpt af en gammal kyrkoväktare, Juho Kinnu - - -.
81. Rund ljusstake af mässing på bred och hög fot. Fotens lägsta bredd 12 cm, stakens höjd 17 cm.
- Rautalampi.
82. Tvågrenig ljusstake af järn med trefot, lång flat ljusarm upphållen af vridna stänger samt bärande två pipor, samt högt grepe. Från Rautalampi (kyrka?).
- Laukas.
- 83,84. Solur af marmor i tre bitar. Från Vehniä frälsehemman i Laukas socken (Schönemann).
- Kuopio.s:n
85. Solur af marmor. Tillhört general Ramsay (1830-talet) på Venäjänsaari militieboställ i Kuopio socken.
86. Liten ljussax af mässing.
- Jyväskylä.
87. En tärning af svart sten med hörnen och kantena afskurna till mindre ytor, hvilka ornerats med små cirklar och punkter. Å de sex stora sidorna ha

4340.
Jyväskylä.
87. inristats bokstäfverna T A, N G, S Z, N H, N D, L S. Tillhört postmästar Pundari i Jyväskylä.
- Laukas.
88. Solfjäder (pipa) med elfenbensskaft och målad å ena sidan med landskap, å andra sidan med landskap med rokokofigurer Vehniä gård i Laukas, likt de två följande (Schönemann).
89. Solfjäder med träskaft samt i träsnitt tryckta färglagda herdescener, byggnader och blommor å ena sidan af pappret, en enstaka blomma å den andra.
90. Solfjäder med skaft af elfenben samt målad å papperets ena sidan med samtalande dam och herre i ett landskap, å andra sidan en byggnad, allt i gredelint.
91. Brännvinflaska af glas, 31 cm hög, nästan fyrkantig och med Gustaf III krönta namnschiffer öfver en bladranka i mattslipning å ena sidan Vehniä gård i Laukas (Schönemann)
- Laukas.
(Hartikka.)
92. Ett fönsterglas måladt med ett vapen, tre trån i gult fält. 13,3 x 9,7 cm. Från Hartikka f.d. kyrka, som varit raserad i århundraden. (En kant af kyrkobyggnaden till manshöjd finnes ännu, belägen mellan Kynsivesi och Saravesi. Platsen omgärdas af länsman K. J. Kekoni (kyrkobohem fr. Hartikka förvaras i Laukas kyrkoarkiv.

4340.
(Kuopio).

93. Ett fönsterglas, måladt med ett änglahufvud och däröfver inskriften
Cron Befahling
man 1684.

Sannolikt från en kyrka, å obekant ort.
Från häradshöfding Jacks morfar J. N.
Jacks tid (han var landtmätare i Tavastehus län).

Pielisjärvi.

94. Sålversked af äldre form med nästan
rundt och mycket urgröpt skedblad. Stäm-
pel . Å skaftet, som delvis är
tvärrefftadt och har halfrunda inskär-
ningen å öfre ytan, har graverats en
byggnad samt ett par blommor. Å yttre
sidan af bladet initialserna

H:C:C: SP::

S.-- D. Q :: ?

samt däromkring ett band med skriften

Iochim Kröeplikn D.f.

skeden tillhörde antagligen den skatt,
som enligt traditionen en flykting från
Viborg medförde, då han upptogs af någ-
ra Pielisjärvibönder för att föras un-
dan fienden öfver Saimen. Han afled
(aflifvades?) under vägen och begrafvs
på en holme. Hautasaari. Skeden är köpt
af bonden Johan Kiiskinen från Kipra
hemman i Kylälahti by af Pielisjärvi
socken. Densamma äger ännu en större
(33 lod) silfverbägare och hans kusin
på Virsuvaara hemman äger äfven en
dylik bägare (förhvilken erbjudts 200
mk.)

4340. Viitasaari,
Pihtipudas,
Kivijärvi,
Laukas,
Saarijärvi.
- 95-107. Silfverbägare (1 mugg), vägande tillsammans 700 gr. Från Viitasaari, Pihtipudas, Kivijärvi, Laukas, Saarijärvi.
95. Silfverbägare, vidgande sig uppåt och med sidan graverad i växtmönster och init. P.H. Otydlig stämpel (W) 6 cm hög, 4 cm nedtill, 6,4 cm upptill.
96. Silfverbägare, vidgande sig uppåt och med sidan graverad i växtmönster. Otydlig stämpel. 7,5 cm h., 4,8 nedtill, 7 upptill.
97. Silfverbägare, vidgande sig uppåt och med sidan graverad i växtmönster. Stämplor svensk krono, otydlig ort, A.T.Q., A2. 6,7 cm h., 4,4 nedtill, 6,8 upptill.
98. Silfverbägare, vidgande sig uppåt och med sidan graverad i växtmönster och init. J.K (?). Stämpel ATQ och otydliga. 6,5 cm h., 4,1 nedan och 6,5 ofvan.
99. Silfverbägare, vidgande sig uppåt och med sidan graverad i växtmönster. Stämplor otydliga. 6 cm h., 4 cm nedan, 5,9 cm ofvan.
100. Silfverbägare, vidgande sig uppåt och med sidan graverad i växtmönster och invändigt förgylld. Stämplor finsk krono (?) och C W T, höjd 12,3 cm nedan 6,7 cm, ofvan 10,6 cm.

4340.

101. Silfverbägare, vidgande sig uppåt samt med handtag. Sidan med några upphöjda tvärränder samt gravyrer i båg- och snirkelmönster. Stämplor Z A H, (k) och finsk krono (?) 8,5 cm h., 6,5 cm nedan, 8,8 cm ofvan.
102. Silfverbägare, vidgande sig uppåt och med graverade mönster å sidan. Stämplor finsk krono, Borgå, GL och Q2, ristning F.S.L. 8,2 cm h., nedan 5, ofvan 7,5 cm.
103. Silfverbägare, vidgade sig uppåt och med graverade växtmönster å sidan. Stämplor AL och k (fraktur) samt otydliga 7,7 cm h., 4,4 cm nedan, 7,4 cm ofvan.
104. Silfverbägare, vidgande sig uppåt och med graverade växtmönster å sidan. Stämplor otydliga. 7,5 cm h., 4,4 cm nedan, ofvan 7 cm.
105. Silfverbägare vidgande sig uppåt och med graverade växtmönster å sidan. Stämplor svensk krono, A. Sten., monogr. SI samt N2. 6,7 cm h., 3,7 cm nedan, 6,2 ofvan.
106. Silfverbägare vidgande sig uppåt och med graverade mönster lika N° 102 å sidan. Stämplor svensk krono samt otydliga. 6,5 cm h., 3,6 nedan, 6,2 cm ofvan.

4340.

107. Silfverkopp af cylindrisk form med handtag och invändigt förgylld. Stämjar AJ, finsk krono, 721, F3. Höjd 3,9 cm, vidd 4,5 cm.

108. Kassabok, interfolierad med plumpapper. På pärmskylten.

"Aj, si sedlar"

sa studenten.

På de första bladen utdrag ur Aug. Schaumans skildring af penningväsendet i. "Från sex årtionden" I p. 162 o följ. I boken ligger och ett handskrivet papper med upplysningar om finska sedlar, samt följande sedlar:

2	rubel	1828.	
1	"	1829.	
75	kopek	1823.	
50	"	1813.	
50	"	1830.	
20	"	1822.	
20	"	1838.	
8	skilling b:o	1843.	
8	"	1837.	
8	" sp.	1824.	
16	"	1829.	
25	rubel	1818.	
10	"	1840.	
3	mark	1874.	
1	"	1867.	
3	rdr b:o	1835.	(falsk)
2	sp. sp.	1824.	"
5	rubel	1858	"
100	mk. (För.B)	1866	"
25	" "	1866	"

Förd 7/I 1905 till Antellska myntsamlingen, enl. Delegationens förordnande.

4340.

16 sk. rgdr. 1832 ant. å baksidan!
 10 rubel, gammalt tryck
 Tullkvitto 1812 (Tullplakat stämpel)
 Turkisk sedel 1876.
 5 amerikanska sedlar, af hvilka en fr.
 Georgin å 1 dollar, odaterad och oun-
 dertecknad. (under inbördeskriget tagit
 i för tid från banken)

137. Ranta kirves etuprooti suora ka.
 hanna pinnel korvakk eet. Nitat
 141 x 78 x 43 mm. Sp. Hämme?

Siir. Hans
 osast 29/III
 1957.

4341.

Kustaa Wassin lähetys, lunastettiin 7
 markasta valtion kokoelmiin 6/II 1904.

Kivikaudelta.

Suomusjärvi.

1. Tahkokivi kenties jotain hietakivilajia;
 kyljet ovat pitkinpään mykeviksi hiotut,
 jonka vuoksi näyttää siltä kuin esinät-
 tä olisi käytetty kourutalttojen hiomi-
 seen. "Suomusjärven pitäjä Kettulan ky-
 län Härkälän rustitilan maalta, mutta
 siitä kivistä on löytäjä tietämätön."
 82 mm. ptk., 44 $\frac{1}{2}$ lev., 27 pks.
2. Kirves tahi tasataltta liuskeista kiveä;
 yltäyleensä ovat kaikki hiotut pinnat
 (maassa tahi vedessä) syöpyneet pois,
 niin että liuskekerroksien rajat ohkai-
 sina harjaviivoina kohoavat kiven muus-
 ta pinnasta. Kerroksia voi lukea 9.
 Suuruus: 141 mm. ptk., 61 lev., 37 pks.
 "Suomusjärven pitäjä Salitun (=Sallitun)
 Wanhantalon rustitilan maalta on ja
 löytäjä tietämätön."

